

עת"א 27456/07/17 - שאדי זבדיה, נגד הממונה על עבודות שירות - מפקדת גוש צפון

בית המשפט המחוזי בנצרת בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עת"א 27456-07-17 זבדיה(אסיר) נ' הממונה על עבודות שירות - מפקדת גוש צפון

בפני	כבוד השופט יוסף בן-חמו
העותר	שאדי זבדיה,
נגד	
המשיב	הממונה על עבודות שירות - מפקדת גוש צפון

החלטה

בפני עתירה נגד החלטתו של הקצין המוסמך - מפקד מחוז הצפון בשב"ס, להפסיק מנהלית את עבודות השירות של העותר.

נימוקי העתירה

- העותר נדון ביום 8/1/17 לעונש מאסר של 3 חודשים לריצוי בעבודות שירות, לאחר שהורשע בעבירה לפי סעיף 12א(ב) לחוק הכניסה לישראל.
- העותר לא התייצב במועד שנקבע "הואיל וחשב ומסיבה לא ידועה כי עליו להתייצב ב - 28/5/17".
- העותר התייצב בפני המפקח על עבודות השירות ביום 28/5/17 וזה הודיע לו כי יקבל זימון חדש לתחילת ריצוי עבודות השירות.
- ביום 5/6/17 התקשרו אל העותר טלפונית והודיעו לו כי עליו להתייצב לשימוע שנקבע לו ליום 12/6/17, עקב אי התייצבותו לעבודות שירות.
- העותר הגיע ביום 12/6/17 לתחנת המשטרה בטבריה. השומר בכניסה דרש ממנו להזדהות ולהציג את הזימון או כל מסמך אחר על מנת אפשר לו כניסה. העותר השיב כי אין בידיו מסמך כיוון שזומן טלפונית.
- לאחר בירור שערך השומר, הוא הודיע לעותר כי אין לו זימון לאותו יום להתייצבות בפני ק.שב"ס.
- העותר החל להתווכח עם השומר וביקש ממנו לשוב ולבדוק. "התחיל ויכוח לא טוב בין השניים (ויכוח מילולי)".
- למקום הגיע קצין משטרה שהכניס את העותר לתחנה, הקצין שלא הזדהה איים על העותר ואמר לו שמקומו

עמוד 1

בבית הסוהר מאחורי סורג ובריח ולא בעבודות שירות. הקצין הורה לעותר לחזור לביתו והודיע לו כי יקבל הודעה לביתו. באותו מעמד מסר הקצין לידי העותר "הזמנת עובד שירות להליך שימוע".

- ביום 5/7/17 קיבל העותר הודעה בדואר על ההחלטה המנהלית להפסיק לו את עבודות השירות.
- העותר טוען כי ההחלטה שגויה, נבעה מנקמנות, לא נערך לו שימוע ולא ניתנה לו הזדמנות להשמיע את טיעונו.
- העותר טוען כי בשיחה הטלפונית בה זומן לשימוע לא נמסר לו כי הוא זכאי להיות מיוצג על ידי עו"ד וכי ידע על כך רק כאשר קרא את ההזמנה לשימוע שנמסרה לו.

תגובת המשיב

- המשיב טוען כי העתירה רצופה עובדות מסולפות ולא נכונות.
- לכתב התשובה צורפה התייחסות מפורטת של רכז עבודות השירות. על העותר היה להתייצב בפני המפקח ביום 25/5/17 שעה 08:30. העותר לא התייצב בשעה שנקבעה. המפקח יזם שיחה והורה לעותר להתייצב. העותר הגיע בשעת הצהריים של אותו יום - 25/5/17 ולא ביום 28/5/17 כנטען. העותר הגיע בבגדי עבודה, כשהוא זועם וזועף, אמר לרשם שקיבל אותו :

"אין לי זמן בשבילכם, אני צריך לחזור לעבודה שלי". הרשם הסביר לו כי עליו להתחיל מיידית את הליך הקליטה לביצוע עבודות השירות ולחתום על הכללים ותנאי השירות בפני המפקח, וביקש ממנו להמתין עד שיסתיים הטיפול בעובד שירות אחר שהגיע לפניו. העותר שהמתין בחוץ החל לצעוק. לשמע הצעקות, יצאו עובדים מהמשרדים ובתוכם הרכז שהגיש את "המענה לעתירה" שצורף לכתב התשובה, ניסה לשוחח איתו ובתגובה אמר העותר **"כולכם כלבים"**. כשהעיר לו הרכז כי אמירה זו עלולה לגרום לפתיחת תיק פלילי נגדו, הגיב העותר : **"אז מה תגיש תלונה, לא מפחד מבית סוהר ומבחינתי תשתה מים המלח"**.

העותר הוכנס למשרד הרשם, נערכה לו שיחת בירור, הוצע לו לחזור בו מדבריו, העותר התעקש שהוא איננו חוזר בו ואף מוכן להיכנס לבית הסוהר. במעמד הבירור העותר הוחתם על זימון לשימוע ליום 7/6/17. הזימון נקבע על מנת להרתיע את העותר וכן על מנת לברר את התנהגותו הבעייתית כבר בשלב הקליטה. הובהר לעותר שלא יוכל להתחיל בביצוע עבודות השירות עד אשר יביע חרטה על התנהגותו ומעשיו.

- העותר לא התייצב לשימוע שנערך בהעדרו ביום 7/6/17, לא יצר כל קשר, לא הסביר את היעדרותו, לא ענה לשיחת טלפון של הרכז שניסה לברר מדוע איננו מגיע לשימוע.

- בניגוד לנטען בעתירה, השימוע נערך ביום 7/6/17 ולא ביום 12/6/17, כנטען.

- הרכז מציין כי לא ידוע לו על שום ויכוח עם שוטר ביום שהתייצב העותר במשרדי הממונה על עבודות השירות.

במועד הזימון לשימוע חתם העותר על הזימון. הרכז הסביר לו בשפה הערבית את חשיבות הגעתו לשימוע אלא שהעותר בחר שלא להתייצב. כמו כן, נמסר לעותר כי הוא רשאי להיות מיוצג על ידי עו"ד כפי שרשום מפורשות בטופס ההזמנה. זכותו זו הובאה לידיעתו בטרם מועד השימוע.

עמוד 2

בדין טען ב"כ העותר כי העותר לא חתם על זימון לשימוע וכי לא קיבל זימון בכתב, אלא רק התקשרו אליו בע"פ. לענין אי התייצבותו של העותר, טען בא כוחו (שורה 12): **"אני לא אומר שהוא לא ידע שעליו להתייצב, אבל הוא לא זכר את התאריך המדויק, והוא התייצב 3 ימים אחרי זה. אדם טעה, אנשים טועים. בסופו של דבר הוא התייצב מיוזמתו לאחר שהתקשרו אליו"**. רק כאשר הוצג בפני העותר במהלך הדיון טופס הזימון לשימוע עליו מתנוססת חתימתו, אישר העותר שאכן הוא חתם על טופס הזימון לשימוע שנמסר לו במעמד שיחת הבירור.

ב"כ העותר טען כי התעורר ויכוח עם השומר וכי בוויכוח היו מילים קשות.

עוד טען ב"כ העותר כי הזימון לשימוע היה צריך להתבצע דרכו ובאמצעותו, כיוון שהוא ייצג אותו בכל ההליך הפלילי.

דין

יש לשבח את ההתנהלות המנחה את הממונה על עבודות השירות ואת נטייתו, שבאה לידי ביטוי גם במקרה שבפני, להעניק לאסיר שאיננו ממלא אחר הוראות ותנאי עבודות השירות, הזדמנות נוספת, לריצוי עבודות השירות.

ההיגיון בגישה זו טמון בכך שמלכתחילה בית המשפט שגזר את דינו של האסיר סבר שהדרך הראויה לרצות את עונש המאסר בפועל היא בעבודות שירות, לאחר שמי שהורשע נמצא כשיר למסגרת זו, ועל כן אין למהר לעבור למסלול הקשה יותר של מאסר אחרי סורג ובריח (ראה רע"ב 4124/14 **חמיס עמאש נ' שב"ס**, מיום 2/7/17).

אולם, אין לאפשר ניצול לרעה של נטייה זו ואין בכך כדי להפוך את עבודות השירות ל"תכנית כבקשתך".

אי התייצבותו של העותר לביצוע עבודת השירות הינה הפרה גסה, בראש ובראשונה של החלטת בית המשפט בגזר הדין. גזר הדין ניתן בנוכחות הנאשם ובא כוחו ותאריך ההתייצבות נמסר לו.

המועד שקבע בית המשפט לתחילת ריצוי עבודות השירות, הוא המועד שהומלץ בחוות דעת הממונה, שגם הוא הודיע לעותר על מועד תחילת הריצוי, זאת לאחר שהנאשם/העותר הסכים לביצוע עבודות השירות, ולאחר שהוסברו לו תנאי הריצוי.

הממונה נהג בהבנה וברגישות כלפי העותר.

משלא התייצב העותר, התקשר אליו הרכז וזימנו. אלא שהעותר המשיך בהתנהגות שלילית שיש בה כדי להעיד עליו כי הוא איננו מתאים לביצוע עבודות שירות.

על פי המפורט בטופס שיחת הבירור שצורף כנספח לכתב התשובה, מציין עורך שיחת הבירור:

"הנ"ל התייצב היום לתחילת ע"ש בשעה 11:15 (של יום 25/5/17) הגיע עם בגדי עבודה כאשר היה בעבודתו הפרטית. הרשם שי אמר לו צא החוצה ותמתין כי למפקח יש עו"ש אחר ואז הוא התפרץ כלפיו ואמר לו אני לא יוצא, אני לא באתי אליך. כאשר שמעתי אותו צועק יצאתי החוצה ושאלתי אותו לפשר

צעקותיו, הוא הסביר מה הסיבה. ביקשתי ממנו לצאת החוצה ולהמתין ואז ביציאה אמר בערבית: 'כולכם כלבים'. כאשר קראתי לו להסביר למה הוא מקלל אז הוסיף עוד 'תלכו תשתו מים עזה'."

תגובת העותר בשימוע היתה: "אני אמרתי כלב רק לרשם שי. וכאשר אמרתי תשתו מים עזה אז התכוונתי לכולם"

בתום הבירור הוחלט לזמנו לשימוע.

העותר סירב לחתום על טופס הבירור. לעותר נמסר על הזמנתו לשימוע ליום 7/6/17. העותר חתם על ההזמנה לשימוע באותו מעמד. בטופס השימוע הוסברו לו חובותיו וזכויותיו, כולל זכותו להיות מיוצג וכן צוין כי ככל שלא יתייצב יערך השימוע בהעדרו. בנוסף לטופס הזימון שנמסר לו, הסביר לו עורך הבירור, בע"פ ובשפה הערבית את תוכן הזימון לשימוע.

אין בסיס לטענת ב"כ העותר, כי הזימון לשימוע צריך שיעשה רק באמצעות בא כוחו.

העותר בחר שלא להתייצב לשימוע.

על פי סעיף **51ט(א)** יש ליתן לעותר הזדמנות לשימוע. עותר שאיננו מתייצב, למרות שזומן, איננו יכול לטעון נגד העובדה שהשימוע נערך בהעדרו (רע"ב 5063/14 **ציון יקר נ' שב"ס**).

נדון אשר התנהלותו מלמדת עליו כי הוא אינו נוטל בשתי ידיו, ברצינות ובאחריות, את ביצוען של עבודות השירות שהן בבחינת פריבילגיה שיפוטית, מסתבך באובדן הפריבילגיה האמורה (רע"ב 8430/09 **אברג'יל נ' מ"י**, רע"ב 4982/14 **זולונב נ' מ"י**).

בהיות עבודות השירות סוג של מאסר בפועל, הגמישות בהן מוגבלת ביותר (רע"ב 1684/13 **עראר נ' מ"י**).

הביקורת השיפוטית על החלטה להפסיק עבודות שירות מוגבלת לבחינת סבירותה של ההחלטה ותקינותו של ההליך שהתנהל טרם שהתקבלה (רע"ב 8668/12 **אפנג'ר נ' מ"י**, השופט שוהם).

לא מצאתי פגם מנהלי בהחלטה על הפסקת עבודות השירות, המצדיק התערבות שיפוטית.

לאור האמור, אני דוחה את העתירה.

ניתנה היום, כ"ט תמוז תשע"ז, 23 יולי 2017, בהעדר הצדדים.